

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO

ETIČKI KODEKS JUDZKS

Oktobar 2022.

Na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. Novine FBiH" 46/10 i 75/13), Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine FBiH“, broj 40/10), Kodeksa medicinske etike i deontologije usvojenog od strane Ljekarske/Liječničke komore FBiH , Generalni direktor Javne Ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo donosi:

Etički kodeks Javne Ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo

UVOD

Etički kodeks Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Etički kodeks) utvrđuje principe u skladu sa kojima su svi radnici Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: JUDZKS) dužni obavljati svoje svakodnevne radne aktivnosti. Svi radnici JUDZKS, kako medicinsko tako i nemedicinsko osoblje, su dužni pridržavati se odredbi Etičkog kodeksa u svom profesionalnom i javnom djelovanju.

Kodeksom medicinske etike i deontologije Ljekarske/Liječničke komore Federacije Bosne i Hercegovine regulišu se principi postupanja medicinskog osoblja JUDZKS. Imajući u vidu da na kvalitet rada i ugled JUDZKS utiču postupci kako medicinskog tako i nemedicinskog osoblja, ovaj kodeks utvrđuje zajednička etička načela postupanja za sve radnike JUDZKS.

Pojedinačno i kolektivno djelovanje radnika, podložno je neprestanom nadzoru korisnika zdravstvenih usluga, nadležnih institucija i cjelokupne javnosti. Dosljednom primjenom Etičkog kodeksa doprinosi se jačanju povjerenja javnosti i korisnika zdravstvenih usluga u rad JUDZKS i zdravstvenog sistema u cjelini.

Izrazi koji su u Etičkom kodeksu dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

PREDMET I CILJ KODEKSA

Etičkim kodeksom uređuju se pravila, principi i standardi ponašanja kojih su se dužni pridržavati u obavljanju svojih dužnosti svi radnici JUDZKS. Etičkim kodeksom su obuhvaćeni principi stručnog, savjesnog, efikasnog, nepristrasnog i nediskriminatornog obavljanja poslova i postupanja prema korisnicima zdravstvenih usluga, sprečavanje sukoba interesa, očuvanje ugleda JUDZKS, te osiguranje nadzora nad primjenom Etičkog kodeksa i postupanje u slučaju njegovog nepoštivanja.

Ovaj kodeks ima za cilj jačanje svijesti o ličnoj i profesionalnoj odgovornosti radnika za izvršavanje njihovih dužnosti u oblasti pružanja zdravstvenih usluga, unapređenje odnosa sa korisnicima zdravstvenih usluga, kao i jačanje međuljudskih odnosa sa ostalim radnicima JUDZKS. Etički kodeks takođe pruža informacije korisnicima zdravstvenih usluga i cjelokupnoj javnosti o etičkim standardima i pravilima ponašanja radnika JUDZKS, s ciljem jačanja njihovog povjerenja u zakonito, profesionalno, kvalitetno, savjesno i efikasno pružanje zdravstvenih usluga te integritet zdravstvenog sistema.

PRINCIPI

Stručno, profesionalno i savjesno postupanje. Radnik JUDZKS je dužan zakonito, odgovorno, savjesno, profesionalno, efikasno, etički besprijekorno obavljati svoje dužnosti, u skladu sa pravilima struke te propisima koji regulišu oblast pružanja zdravstvenih usluga. Radnik koji pruža zdravstvene usluge mora posjedovati znanje, vještine i stručnost iz oblasti zdravstvene djelatnosti i sposobnost da ta znanja i vještine primjeni za dobrobit korisnika zdravstvenih usluga, biti svjestan granica svojih stručnih kompetencija i prihvatiti potpunu odgovornost za stručno obavljanje njegovih dužnosti. Radnik ima pravo i obavezu kontinuiranog stručnog usavršavanja u skladu sa dostupnim programima usavršavanja te ličnim mogućnostima i planovima profesionalnog razvoja.

Odnos prema korisnicima zdravstvenih usluga i poštivanje njihovih prava. Zdravlje, sigurnost i dobrobit korisnika zdravstvenih usluga su najveće vrijednosti i prioriteti postupanja radnika JUDZKS. Radnik je dužan postupati prema korisnicima zdravstvenih usluga poštujući njihova Zakonom utvrđena prava ljubazno, dostojanstveno i pravovremeno, pokazujući poštovanje i razumijevanje njihovih zdravstvenih potreba. Postupci zdravstvenih radnika su prvenstveno usmjereni na poboljšanje zdravstvenog stanja, liječenje i ublažavanje patnje i boli korisnika zdravstvenih usluga. U obavljanju svojih dužnosti radnik je dužan postupati prema korisnicima zdravstvenih usluga bez predrasuda i diskriminacije po bilo kojoj osnovi. Radnik je dužan štiti lične podatke pacijenta, podatke o zdravstvenom stanju i toku liječenja korisnika zdravstvenih usluga.

Očuvanje ličnog, profesionalnog i institucionalnog integriteta. Radnik je dužan u izvršavanju svojih dužnosti u JUDZKS, kao i u privatnom životu, suzdržati se od aktivnosti koje su nedolične i koje bi mogle narušiti njegov lični ugled, ugled JUDZKS i zdravstvenog sistema u cjelini. Radnik je dužan ponašati se na način da afirmiše povjerenje javnosti u integritet, kvalitet i profesionalnost zdravstva i da postupa prvenstveno u javnom interesu i interesu korisnika zdravstvenih usluga. Radnik je dužan da poduzme sve dozvoljene i obavezne mjere u cilju sprečavanja sukoba između javnog i privatnog interesa, kao i da se suprotstavi svakom pokušaju koruptivnog djelovanja i takvo djelovanje prijavi.

DEFINICIJE

Bliski srodnik je bračni i vanbračni drug, dijete, majka, otac, usvojlac i usvojenik nosioca javne funkcije i druga lica koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa nosiocem javne funkcije.

Srodnik je bliski srodnik, srodnik u pravoj liniji, srodnik u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, srodnik po tazbini do drugog stepena i dijete bračnog druga..

Interesno povezano lice je svako lice koje je sa radnikom u poslovnim, političkim ili drugim bliskim ličnim odnosima koji bi mogli uticati na zakonitost, nepristrasnost i transparentnost rada radnika.

Privatni interes radnika uključuje, ali se ne ograničava na, bilo koju materijalnu i nematerijalnu korist za njega, njegove bliske srodnike, lica ili organizacije sa kojim on ima ili je imao bliske lične, poslovne ili političke odnose.

Poklon je privatni poklon i poklon u direktnoj i indirektnoj vezi sa obavljanjem dužnosti u JUDZKS. Poklon može biti novčani ili u novčanoj protuvrijednosti, npr. u obliku hartija od vrijednosti, plemenitih metala, umjetnina te u formi nekretnina ili pokretne imovine, između ostalog. Druge koristi (pogodnosti i usluge) mogu da uključuju putovanja, stipendije, gostoprimstva, popuste, pozajmice i kredite, nasljedstva, besplatne usluge, oprost duga, itd.

Stvarni sukob interesa je sukob koji nastaje između javnog interesa, koji se štiti obavljanjem dužnosti u JUDZKS, i privatnog interesa radnika, koji može neprimjereno uticati na obavljanje njegovih dužnosti. Za ispravno shvatanje stvarnog sukoba interesa, potrebno je razumjeti da za njegovu identifikaciju nije bitna činjenica da li je u konkretnoj situaciji došlo do povrede dužnosti, odnosno neprimjerenog uticaja, već samo da postoji sukob između privatnog i javnog interesa.

Prividni sukob interesa je situacija u kojoj se čini da bi privatni interes radnika mogao neprimjereno uticati na obavljanje njegovih dužnosti u JUDZKS, ali to zapravo nije slučaj.

Identifikovanje prividnog sukoba interesa je veoma važno ne samo zbog činjenice da ovaj sukob interesa često može prerasti u stvarni sukob interesa, nego i zbog njegovog mogućeg uticaja na gubljenje povjerenja javnosti u integritet JUDZKS i zdravstvenog sistema u cjelini.

Potencijalni sukob interesa postoji onda kada su privatni interesi radnika takve prirode da bi mogli dovesti do sukoba interesa ukoliko bi u budućnosti došlo do uključivanja radnika u obavljanje određenih poslova i zadataka. Nedvojbeno je da u ovoj situaciji ne postoji stvarni sukob interesa, ali identificiranje potencijalnog sukoba interesa je neophodno za sprečavanje stvarnog sukoba interesa u slučaju preuzimanja određenih dužnosti.

Nepotizam je posebna vrsta sukoba interesa. Iako izraz ima širu upotrebu, njegovo značenje odražava situaciju u kojoj odgovorno lice upotrebljava svoja ovlaštenja kako bi ostvarilo određenu prednost za srodnika ili interesno povezano lice. Zabrana nepotizma se odnosi prvenstveno na sprečavanje zloupotrebe svog položaja, a da bi se omogućila korist za srodnika ili interesno povezano lice.

Mobing predstavlja specifičnu formu nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji kojima jedno ili više lica psihički zlostavlja i ponižava drugo lice, a čija je svrha ili posljedica ugrožavanje njegovog ugleda, časti, dostojanstva, integriteta, degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa.

Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba i stvoriti zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje ili kojim se postiže takav učinak.

Seksualno uznemiravanje je svaki neželjeni oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja spolne prirode kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba, ili kojim se postiže takav učinak, naročito kad to ponašanje stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

1. STRUČNO, SAVJESNO I EFIKASNO OBAVLJANJE POSLOVA

Postupanje u skladu sa propisima i pravilima struke. Radnik je dužan da odgovorno, efikasno i savjesno obavlja svoje poslove u skladu sa zakonima, profesionalnim standardima, internim aktima i procedurama JUDZKS, te utvrđenim pravilima i postupcima kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava fizičkih i pravnih lica iz oblasti zdravstvene zaštite.

Stručno i kvalitetno pružanje usluga. Radnik je dužan pružati zdravstvene usluge na stručan način u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, internim aktima i procedurama JUDZKS, te kontinuirano unapređivati svoja znanja, vještine i lične kvalitete. Radnik je dužan redovno učestvovati u stručnom usavršavanju potrebnom za lično napredovanje i povećanje efektivnosti i efikasnosti poslova koje obavlja.

Zasnovanost odluka zdravstvenih radnika i način pružanja zdravstvenih usluga. U pružanju zdravstvenih usluga, radnik postupa u skladu sa metodama i standardima koji su priznati od strane stručne i naučne javnosti i standardima savremene medicinske nauke. Radnik je dužan da svom nadređenom i Odjelu za organizaciju i poboljšanje kvaliteta i sigurnosti JUDZKS koji će nakon zaprimanja prijavu procesuirati, a prijavljuje se svaki zahtjev koji je u suprotnosti sa etičkim principima i principima dobre prakse.

Namjensko, ekonomično i efikasno korištenje materijalnih i finansijskih sredstava JUDZKS. U pružanju zdravstvenih usluga, radnik postupa racionalno, izbjegavajući nepotrebne preglede i liječenje. Radnik koristi materijalna i finansijska sredstva JUDZKS i ostalih budžetskih izdvajanja za zdravstvo na ekonomičan način, vodeći računa o ciljevima liječenja i svrsishodnosti troškova.

Blagovremenost pružanja usluga korisnicima i postupanje sa evidencijama. Radnik je dužan obavljati svoje dužnosti i pružati zdravstvene usluge odgovorno i blagovremeno te bez diskriminacije, što podrazumijeva da nikada ne smije uticati, niti pokušati da utiče na redoslijed u pružanju zdravstvenih usluga radi pogodovanja srodnicima i drugim interesno povezanim licima. Radnik je dužan pridržavati se procedura zakazivanja i upućivanja korisnika zdravstvenih usluga te ne smije namjerno mijenjati, falsificirati, uništiti i propustiti da unese podatke u bilo koje evidencije koje su pod njegovom kontrolom, osim u skladu sa propisima i pravilima struke.

Dužnost pružanja informacija korisnicima. Radnik je dužan da korisnika zdravstvenih usluga u potpunosti, blagovremeno i tačno informiše o njegovim pravima i obavezama iz oblasti zdravstvene zaštite i načinu ostvarivanja tih prava odnosno ispunjavanja obaveza, te da postupa po zahtjevima za pružanje informacija u skladu sa propisima o slobodi pristupa informacijama, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka.

Postupanje sa službenim informacijama. U obavljanju svojih dužnosti, radnik ne smije zahtijevati pristup informacijama koje mu nisu potrebne za obavljanje njegovih poslova i ne smije koristiti one informacije koje su mu službeno dostupne radi sticanja pogodnosti za sebe, svoje srodnike i interesno povezana lica.

Poštivanje radnog vremena. Radnik je dužan poštovati radno vrijeme JUDZKS i koristiti ga za obavljanje radnih dužnosti te postupati u skladu sa internim aktima i procedurama JUDZKS koje regulišu ovu oblast. Za udaljavanje iz radnih prostorija u toku radnog vremena, radnik je dužan pribaviti odobrenje nadređenog. Radnik je dužan blagovremeno obavijestiti nadređenog o razlozima spriječenosti dolaska na posao.

Izvršavanje naloga pretpostavljenog i postupanje u slučaju nezakonitih i netičkih naloga. U obavljanju svojih poslova, radnik je dužan izvršavati naloge pretpostavljenog, osim u slučaju kada bi izvršenje takvog naloga bilo protivno zakonu ili kada je nalog očigledno protivan pravilima struke i etičkim standardima ponašanja.

2. ODNOS SA KORISNICIMA ZDRAVSTVENIH USLUGA I POŠTIVANJE NJIHOVIH PRAVA

Pravo na zdravstvenu zaštitu. Radnik je dužan da poštuje princip opšteg i jednakog prava svih građana na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu u skladu sa opšteprihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima, koja je primjerena zdravstvenom stanju i najboljim interesima korisnika, uz poštivanje njihovih ličnih stavova, te u skladu sa propisima koji regulišu zdravstvenu zaštitu i prava iz ove oblasti.

Odgovoran odnos prema korisnicima zdravstvenih usluga. Radnik je dužan da se prema svim korisnicima zdravstvenih usluga odnosi sa odgovornošću, razumijevanjem i suosjećanjem, uvažavajući njihove potrebe, dostojanstvo i integritet i vodeći računa o dobrobiti i ublažavanju patnje i boli korisnika zdravstvenih usluga.

Postupanje prema korisnicima zdravstvenih usluga bez diskriminacije po bilo kojem osnovu. Radnik je odgovoran za pružanje zdravstvenih usluga, zaštitu interesa i dostojanstva korisnika zdravstvenih usluga bez obzira na spol, dob, rasu, invaliditet, vjeroispovijest, političku opredijeljenost, seksualnu orijentaciju, bračni, društveni i ekonomski status i kulturu. Radnik u pružanju zdravstvenih usluga neće riječima niti ponašanjem pokazivati naklonost ili predrasude prema bilo kojem pojedincu ili grupi. Radnik je dužan da se sa posebnom pažnjom odnosi prema korisnicima zdravstvenih usluga sa invaliditetom te osigura prioritetno postupanje prema ovim licima pod uslovom da takav prioritet ne ugrožava interese i prava drugih korisnika.

Način ophođenja sa korisnicima zdravstvenih usluga. U ophođenju sa korisnicima zdravstvenih usluga radnik je dužan da postupa profesionalno, ljubazno i pristojno, poštuje njihovu ličnost i pokaže zainteresiranost i strpljenje posebno sa neukim korisnicima, te djecom i licima sa invaliditetom. Radnik je dužan da se suzdrži od davanja neprimjerenih komentara o korisnicima zdravstvenih usluga i njihovim ličnim okolnostima.

Konsultativni pristup i saradnja sa korisnicima zdravstvenih usluga. Međusobni odnosi radnika koji pružaju zdravstvene usluge i korisnika ovih usluga moraju se zasnivati na uzajamnom povjerenju i odgovornosti. Radnik je dužan da poštuje pravo korisnika zdravstvenih usluga na slobodan izbor ljekara, u skladu sa Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata („Službene novine FBiH“, broj 40/10), kao i pravo da ima uvid u svoju medicinsku dokumentaciju i bude upoznat sa podacima o njegovom zdravstvenom stanju te različitim dostupnim medicinskim procedurama za njegovo liječenje.

Pristanak korisnika zdravstvenih usluga. Prilikom predlaganja medicinskih postupaka i metoda liječenja, radnik je dužan obavijestiti korisnika zdravstvenih usluga o toku i očekivanim ishodima, kao i mogućim rizicima ovih postupaka odnosno metoda. Radnik je dužan poštovati pravo korisnika da prihvati ili odbije predložene postupke odnosno metode liječenja, vodeći računa o njegovoj sposobnosti davanja pristanka i obavezi pribavljanja saglasnosti zakonskog zastupnika, ukoliko se radi o maloljetnim licima i licima koja nisu sposobna dati pristanak, a u skladu sa procedurom saglasnosti/pristanka pacijenta na predloženu medicinsku mjeru JUDZKS.

Povjerljivost informacija, profesionalna tajna i zaštita privatnosti. Radnik je dužan tretirati sve podatke o korisnicima zdravstvene zaštite kao službenu tajnu te preduzeti sve neophodne mjere kako bi se zaštitili podaci o zdravstvenom stanju i liječenju korisnika zdravstvenih usluga, u skladu sa procedurama i internim aktima JUDZKS o zaštiti ličnih podataka pacijenata. Pravo na informacije o zdravstvenom stanju, toku i rezultatu liječenja, kao i pravo uvida u medicinsku dokumentaciju, ima korisnik zdravstvene usluge odnosno njegov zakonski zastupnik, i bliski srodnik uz ovjerenu punomoć.

3. OČUVANJE LIČNOG, PROFESIONALNOG I INSTITUCIONALNOG INTEGRITETA

Očuvanje ličnog i institucionalnog integriteta

Očuvanje integriteta i opredjeljenost za djelovanje u skladu sa javnim interesom u pružanju zdravstvenih usluga. Radnik je dužan u izvršavanju svojih dužnosti i suzdržati se od aktivnosti koje se protive ovom Kodeksu, koje bi mogle narušiti njegov lični ugled, ugled JUDZKS i zdravstvenog sistema u cjelini. Radnik mora dati prioritet javnom interesu i uvijek se ponašati na način da afirmiše povjerenje javnosti u integritet i stručnost zdravstvenog sistema.

Međusobni odnosi radnika JUDZKS i stručna saradnja. Radnik je dužan odnositi se prema svojim kolegama i drugim radnicima JUDZKS s uvažavanjem njihovih kvaliteta i stručnosti i svojim ponašanjem poticati međusobno povjerenje, saradnju, pristojnost i strpljenje. Radnik ostvaruje uspješnu komunikaciju i razmjenjuje znanja i iskustva sa kolegama i drugim radnicima za dobrobit korisnika zdravstvenih usluga. Radnik pospješuje profesionalne odnose i radnu atmosferu, izbjegava bilo kakvo ometanje procesa rada kao i sve druge radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled JUDZKS.

Mišljenje o radu drugog zdravstvenog radnika. U cilju zaštite ličnog i institucionalnog integriteta i ugleda, radnik je dužan da se suzdrži od izražavanja neobjektivnih i uvredljivih ocjena rada svojih kolega i drugih radnika JUDZKS. Ukoliko primjeti propuste i greške u radu kolege ili drugog radnika, dužan je o tome obavijestiti nadređene, vodeći računa da je iznošenje negativnog mišljenja o kolegi ili drugom radniku u prisustvu korisnika zdravstvenih usluga, drugih kolega ili javnosti nedopustivo. Stručna kritika o uočenim propustima i mjerama za njihovo rješavanje se razmatra isključivo unutar JUDZKS i njegovih stručnih tijela.

Zabrana mobinga i uznemiravanja. Radnik ne smije vršiti mobing ili uznemiravanje, uključujući i seksualno uznemiravanje drugih radnika, korisnika zdravstvenih usluga ili trećih lica s kojima dolazi u kontakt u obavljanju dužnosti.

Radno okruženje i kućni red. U cilju očuvanja ugleda JUDZKS, sigurnosti i zaštite radnika i korisnika zdravstvenih usluga, radnik vodi računa o zdravom i urednom radnom okruženju, u skladu sa posebnim higijenskim i drugim standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti. Radnik je dužan održavati visoki stepen lične higijene i urednosti i biti odjeven u skladu sa kućnim redom i drugim propisima kojima su ova pitanja regulisana. Pridržavanjem higijenskih pravila i postupanjem u skladu sa procedurama za sprečavanje infekcija i drugih rizika (npr. postupanje sa medicinskim otpadom i opasnim materijalima), radnik doprinosi sigurnosti i povjerenju korisnika i javnosti u pružanju zdravstvenih usluga.

Davanje izjava u javnosti. Za davanje izjava u javnosti u ime JUDZKS radnik mora imati ovlaštenje nadležnog portparola u skladu sa procedurama i internim aktima JUDZKS koji regulišu prenos informacija. U svojim javnim nastupima vezanim za djelatnosti JUDZKS, radnik vodi računa da svojim izjavama ne doprinese narušavanju ugleda JUDZKS i zdravstvenog sistema u cjelini, a posebno da ne otkrije povjerljive podatke o korisnicima zdravstvenih usluga.

Sprečavanje sukoba interesa. Rukovodeća lica su dužna da svoje dužnosti obavljaju na zakonit i nepristrasan način, što između ostalog podrazumijeva sprečavanje sukoba između njegovog privatnog i javnog interesa. Radnik je dužan da izbjegava svaki oblik ponašanja kojim bi mogao dati prednost svom privatnom interesu u odnosu na javni interes.

Identificiranje sukoba interesa i postupanje u situaciji sukoba interesa. Radnik je dužan da prihvati odgovornost za identificiranje, sprečavanje i rješavanje sukoba interesa. Ukoliko sukob interesa nije moguće izbjeći, radnik mora poduzeti neophodne korake kako bi na primjeren način upravljao identificiranim sukobom interesa, što, između ostalog, podrazumijeva odricanje od privatnog interesa, prijavljivanje sukoba interesa i traženje izuzeća iz postupka donošenja i provođenja službenih odluka.

Obavljanje drugih poslova. Medicinsko osoblje dužno je u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13) zatražiti i mišljenje nadležne ljekarske/liječničke komore. Komisija za utvrđivanje ispunjenosti uslova za

odobravanje dopunskog rada zdravstvenih radnika u JUDZKS donosi mišljenje, a generalni direktor JUDZKS odluku o odobravanju dopunskog rada.

Zabrana korištenja imovine i resursa JUDZKS za obavljanje drugih poslova. Radnik ne smije obavljati dodatne plaćene ili neplaćene aktivnosti u toku radnog vremena JUDZKS. Radnik ne smije koristiti imovinu i materijalne resurse JUDZKS, te povlaštene informacije koje dobije obavljanjem dužnosti za dodatne poslovne aktivnosti. Radnik ne smije koristiti poziciju u JUDZKS za promociju svoje i poslovne aktivnosti bliskog srodnika.

Zabrana korištenja funkcije u JUDZKS za obavljanje drugih poslova i u privatne svrhe. Radnik ne smije nepristojno koristiti ili prijetiti korištenjem svog položaja u JUDZKS u svrhu ostvarivanja kako svog tako i privatnog interesa drugog lica. Radnik mora izbjegavati korištenje svog položaja za promociju poslovnih subjekata, promociju investiranja u poslovne poduhvate, te prikupljanje sredstava za aktivnosti poslovnih subjekata, što uključuje i zabranu reklamiranja poslovnih subjekata među radnicima JUDZKS i korisnicima zdravstvenih usluga.

Zabrana sklapanja ugovora sa JUDZKS. Radnik, njegov bliski srodnik, pravno lice pod djelimičnom ili potpunom kontrolom radnika ili njegovog bliskog srodnika, ili pravno lice od kojeg radnik ili njegov bliski srodnik ima finansijsku korist, ne smije sklopiti ugovor sa JUDZKS, izuzev ugovora o zapošljavanju i ugovora o standardnim potrošačkim transakcijama (npr. telekomunikacijske usluge, novinska pretplata, i sl.). Ovo ograničenje se primjenjuje u roku od dvije godine od prestanka dužnosti radnika. Radnik je dužan upozoriti bliske srodnike na ova ograničenja.

Sprečavanje nepotizma. Zapošljavanje bliskih srodnika u JUDZKS dovodi do situacije sukoba interesa i u takvoj situaciji radnik ne smije vršiti neposredni nadzor nad radom bliskog srodnika niti odlučivati o njegovom radnopravnom statusu, pravima i obavezama, o čemu posebno vodi računa rukovodilac JUDZKS.

Postupanje sa poklonima

Zabrana traženja i prihvatanja poklona i drugih koristi. Radnik ne smije direktno ili indirektno tražiti, dati, prihvatiti ili pristati na prihvatanje bilo kakvog poklona ili druge koristi za sebe ili drugog, za pružanje ili odbijanje pružanja usluga u ostvarivanju zdravstvene zaštite.

Obaveza odbijanja poklona. Ukoliko je radniku ponuđen poklon ili neka druga korist, on je dužan da poklon ili drugu korist odbije, odnosno uručen poklon vrati i da odmah o tome sačini službenu zabilješku i obavijesti rukovodioca JUDZKS.

Zabrana davanja ili nuđenja poklona i drugih koristi. Radniku je zabranjeno da drugom radniku JUDZKS ili njegovom bliskom srodniku nudi poklon ili drugu korist radi ostvarivanja bilo kakve prednosti ili koristi za sebe ili drugoga.

NADZOR I MJERE ZA PROVOĐENJE ETIČKOG KODEKSA

Nadzor nad primjenom Etičkog kodeksa. Generalni direktor, šefovi organizacionih jedinica i službi nemedicinskih poslova JUDZKS vrše nadzor nad primjenom ovog kodeksa.

Razvijanje organizacione kulture koja ne toleriše neetično postupanje. Rukovodilac JUDZKS kontinuirano prati i identificira etičke rizike koji mogu negativno uticati na rad JUDZKS i razvija praksu otvorene komunikacije i rasprave među radnicima o pitanjima etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa u pružanju zdravstvene zaštite. Rukovodilac je dužan da redovno, a najmanje jednom godišnje, organizuje diskusiju unutar JUDZKS o najčešćim etičkim dilemama i izazovima u vezi sa obavljanjem dužnosti u JUDZKS.

Edukacija o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa. Rukovodilac JUDZKS ili osoba koju on ovlasti kreira pretpostavke za provođenje i redovno unapređivanje edukacije radnika o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa u pružanju zdravstvene zaštite, na godišnjem nivou.

Postupanje u slučaju etičke dileme. U slučaju nedoumice o postupanju u skladu sa odredbama Etičkog kodeksa, radnik je dužan zatražiti mišljenje rukovodioca JUDZKS odnosno nadležne komisije za etička pitanja i postupiti u skladu sa ovim mišljenjem.

Prijavlivanje neetičnog ponašanja i postupanje po prijavama. Svaki radnik, korisnik zdravstvenih usluga i treća lica imaju pravo i dužnost da rukovodiocu JUDZKS odnosno nadležnoj komisiji za etička pitanja prijave neetično ponašanje u JUDZKS. Rukovodilac je dužan da svaku anonimnu ili neanonimnu prijavu razmotri i u skladu sa propisima poduzme odgovarajuće mjere u cilju sprečavanja neetičnog ponašanja.

Upoznavanje sa sadržajem Etičkog kodeksa. Rukovodilac je dužan upoznati radnike sa sadržajem Etičkog kodeksa. Radnik je dužan potpisati izjavu da je upoznat sa sadržajem ovog kodeksa.

Disciplinska odgovornost. Kršenje pravila ponašanja predviđenih Etičkim kodeksom može predstavljati povredu službene dužnosti i biti osnov za pokretanje disciplinskog postupka.

OBAVEZA UPOZNAVANJA SA ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Šefovi OJ JUDZKS i šefovi nemedicinskih službi JUDZKS su dužni upoznati sve radnike sa pravima i obavezama iz Etičkog kodeksa Ustanove.

Svi radnici Ustanove obavezni su pročitati na www.judzks@judzks.ba Etički kodeks JUDZKS, upoznati se sa pravima i obavezama istog.

STUPANJE ETIČKOG KODEKSA NA SNAGU

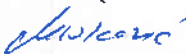
Ovaj Kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Ustanove, te će biti objavljen na www.judzks@judzks.ba.

Etički kodeks JUDZKS sačinili su:

Pomoćnik generalnog direktora JUDZKS za nemedicinska pitanja
Jasmina Horo, dipl. Pravnik

Pomoćnik generalnog direktora JUDZKS za organizaciju i poboljšanje kvaliteta i sigurnosti
Mr. sci. med. prim. dr. Milan Mioković, specijalista P/O medicine

Stručni saradnik za standardizaciju zdravstvene njege JUDZKS

Danijela Ovčina, dipl. med. sestra

Datum: 24.10.2022

Broj: 0103-8426/22

GENERALNI DIREKTOR JUDZKS

Doc. dr. sci. Abel Baltić

